

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ

**Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції**

**«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ
МІСІЇ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

**Одеса
2019**

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE INSTITUTION «SOUTH-UKRAINIAN NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY
named after K. D. USHYNSKY»**

DEPARTMENT OF PEDAGOGY

**Abstracts of International
Scientific and Practical Conference**

**«THE OUTLOOK
OF NEW UKRAINIAN SCHOOL
TEACHER'S MISSION»**

Odesa

2019

УДК 373+378

С24

*Друкуються за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Протокол №2 від 26 вересня 2019 року*

Упорядник – кандидат педагогічних наук, доцент Галіцан Ольга Анатоліївна.

За редакцією доктора педагогічних наук, професора Княжевої Ірини Анатоліївни.

**Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції
«Світоглядні горизонти місії вчителя Нової української школи»:** збірник наукових праць // О. А. Галіцан, І. А. Княжева // Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2019. – 88 с.

ISBN 978-966-

У збірці матеріалів конференції представлено наукові розробки досвідчених учених, молодих науковців з проблеми підготовки сучасних фахівців у закладах вищої освіти. Автори у різних вимірах дослідили проблематику підготовки майбутніх учителів, фахівців мистецьких спеціальностей та презентували методичні рекомендації для Нової української школи.

УДК373+378

ISBN 978-966-

© ПДПУ імені К. Д. Ушинського, 2019

вимагала стандартизації, введення нових кваліфікаційних вимог до вчителя нової школи, акредитації закладів педагогічної освіти. Тому на початку ХХІ ст. видається низка урядових постанов, які сприяють певній уніфікації та стандартизації підготовки майбутніх учителів. Отже, реформа шкільної освіти 1999 р. принесла кардинальні зміни до першої ланки підготовки вчителів – учительські колегії реорганізуються в державні вищі професійні школи (*Państwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna – PWSZ*).

Розвиток педагогічної освіти в окремих країнах тісно корелюється із відповідною законодавчою базою. Зокрема, в Польщі він (розвиток) регулювався почерговим прийняттям нових законів про вище шкільництво (1951 р., 1982 р., 1990 р., 2005 р., 2018 р.) та низкою новеляцій до них. Знаменно, що назва останнього закону «Про вище шкільництво і науку» відрізняється від попередніх додаванням терміну «наука». Суттєвою відмінністю в організації систем педагогічної освіти в Польщі та Україні стає їх підпорядкування. У 2006 р. в Польщі відбувається «переформатування» міністерств, у результаті якого загальна освіта підпорядковується Міністерству національної освіти, а вища школа, у тому разі й педагогічна, – Міністерству науки і вищого шкільництва.

Новий Закон про вище шкільництво і науку (2018 р.) декларує два типи ЗВО – академічні та професійні, причому, до основних завдань останніх не входить здійснення наукової діяльності та підготовка докторантів, які є обов'язковими для академічних вишів. З 1 жовтня 2021 року увійде в силу положення про те, що академічні виші (академії, політехніки й університети) повинні здійснювати наукову діяльність, маючи наукову категорію А+, А або В+, і може готувати докторантів. Професійні виші здійснюють підготовку виключно практичного профілю і здійснюють освітню діяльність на першому і другому рівнях. Наголосимо, що тільки академічні виші мають право готувати вчителів на окремих напрямках.

Отже, нині педагогічна освіта в Польщі зберігає найкращі традиції академічної підготовки вчителів, підноситься на науковий рівень і впевнено торує євроінтеграційні шляхи.

ФАКТОРИ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ

Яцій Олександр Михайлович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна

Питання професійного зростання майбутнього вчителя його морального виховання завжди привертало увагу педагогів і психологів. У наш час, коли відбуваються докорінні зміни суспільного життя, переосмислюються соціокультурні цінності, вони набувають особливої актуальності. Зміна ідеологічних орієнтацій суспільства часто супроводжується наростанням у молодіжному середовищі соціальної апатії, нігілістичного ставлення до життя, професії, моральних цінностей. Все це вимагає пошуку нових педагогічних підходів до питання професійного зростання майбутнього вчителя морального виховання молоді.

Переломні етапи розвитку суспільства породжують суперечності у всіх його сферах і, перш за все, в системі підготовки майбутнього вчителя.

Вагомий внесок у дослідження проблем професійного зростання майбутнього вчителя зробили такі вітчизняні педагоги та психологи, як А. Богуш, І. Богданова, І. Бех, М. Боришевський, О. Вишневський, І. Зязюн, О. Киричук, Г. Костюк, З. Курлянд, М. Красовицький, Ю. Приходько, В. Сухомлинський, К. Чорна, Н. Щуркова та ін.

Особистісно-орієнтоване навчання у вузі вимагає перш за все створення кожному студенту умов для творчого саморозвитку та самореалізації.

Серед них першочерговими є: стимулювання професійного самовиховання студентів; усвідомлення суб'єктами впливу в педвузі завдань та вимог майбутньої професії, проблем професіоналізації навчання в нових інформаційних, соціальних умовах; формування у майбутніх вчителів психологічної компетентності; розвитку студентського самоврядування, соціальної активності кожного студента, особливо студента історика; врахування у процесі навчальної взаємодії зі студентами морально-індивідуальних особливостей кожного; максимальне використання в навчально-виховному процесі нових освітніх технологій, нетрадиційних форм професійної підготовки; організація науково-дослідної роботи студентів.

Спеціально проведене анкетування свідчить про те, що більшість студентів педвузу поверхнево усвідомлюють завдання та вимоги до своєї професії. У традиційних курсах з педагогіки, етики, психології повинні знайти також місце курси щодо самовдосконалення, різного роду соціальні тренінги, консультування, тренінги спілкування, педагогічного мовлення, акторської майстерності, педагогічної риторики та ін.

Робота з учителями історії показує їх низький методологічний рівень. Часто студенти навіть четвертого курсу не вміють проводити наукове дослідження [2].

Проведене дослідження та практика роботи в ВНЗ свідчить про необхідність, перш за все, перегляду форм та змісту викладання також і соціальних дисциплін. Рівень історичної культури та історичної самосвідомості низький або середній у більшості студентів, низький рівень також соціальної компетентності.

Ми розробили методику моніторингу по багатьом з цих питань. Такий підхід допомагає реалізувати одночасно кілька умов стимулювання ефективного росту професійної самосвідомості студентів.

Самоактуалізація та самореалізація майбутнього вчителя історії залежить від формування професійно-виховного середовища в виші, професійно-психологічної спрямованості особистості майбутнього вчителя.

Соціальна спрямованість особистості майбутнього вчителя історії, його методична готовність до викладання на певному рівні своєї сформованості починає проявлятися в усіх змістовних характеристиках: цінностях, мотивах, потребах, інтересах, переконаннях, нахилах, домаганнях, поведінці і т. д.

Усвідомлення студентами шляхів морального самопізнання, створення «Я-Концепції» підвищення його професійно-психологічної культури є одним з важливих завдань курсів не тільки педагогіки але й психології, філософії, етики, різних спецкурсів.

Суб'єкт повинен стати самостійним. А це можливо тільки з розвинутою рефлексією. В тому числі і історичною. Ми розробили низку завдань з цього питання. Рефлексивні ситуації вплинули на їх самовдосконалення та мотивацію. І ми досягли мультиплікативного ефекту. Разом з тим, дослідження показують, що студентам без проведення спеціальної аналітичної роботи важко навчатись. Багато уваги приділялось самодіагностиці на практичних заняттях, було розроблено практикум «Гуманізація та технологізація виховання», проведено

тренінги та розроблено спеціальні програми самопізнання. Розроблено тести діагностування вихованості учнів для класних керівників [1;3].

Під час проведення практичних занять з педагогіки студенти отримували інформацію про себе самостійно. Це стимулювало процеси самозмінення та самоактуалізації з першого курсу. Це слугувало одночасно активізації пізнавального інтересу до педагогіки, забезпечувало пошукову, аналітичну активність на заняттях, робило, емоційно насиченим навчання, формувало у студентів усталену потребу в самовдосконаленні, навички самоаналізу, самоідентифікації, формуванню «Я-концепції», що сприяло залученню їх до науково-дослідної роботи уже на другому курсі. Особистісно-професійне зростання майбутнього вчителя історії залежало від таких факторів як його соціальна позиція, та його соціальна активність. Алгоритм роботи був – Я почув, Я зрозумів, Я повірив в свій успіх, Я готов до співпраці, Я планую, Я починаю, Я роблю, Я аналізую, Я допомагаю, Я готов до змін, Я досяг певного успіху, Я іду далі...

Дуже важливим моментом є позитивний результат. Або позитивний ефект. Викладачі повинні допомагати створювати емоційне співпереживання успіху.

Особистісне зростання студента залежить від розширення соціальних зв'язків і можливе при умові, що викладач враховує його індивідуальні інтереси та потреби, індивідуальний досвід. Готовність співпрацювати виробляється тільки в співпраці. Якщо цього не враховувати «суб'єктивний досвід» студента процес професійного зростання буде затримано, він перестане бути позитивним.

Будь-яке спілкування ефективно тоді коли враховані інтереси всіх суб'єктів. Змістовне насичення спілкування залежить від викладача він повинен завжди бути на шаг попереду. Але його лідерські якості повинні впливати опосередковано на особистість студента. З перших хвилин спілкування незважаючи, що майбутній вчитель тільки набуває певних знань, умінь та навичок, досвіду він повинен відчутти від викладача віру в його сили і повагу до його особистості. Це надихне студента на більшу активність, актуалізує його ініціативу та творчість, максимально буде сприяти розкриттю його здібностей та розвитку його особистості.

Література

1. Казанжи Ф.І., Яцій О.М. Програма моніторингу стану виховної діяльності у ВНЗ: методичні рекомендації. Одеса: ПДПУ ім. К.Д. Ушинського, 2006. 44 с.
2. Краевский В.В, Бережнова Е.В. Методология педагогики:новый этап. Москва: Издательский центр «Академия», 2006. 400 с.
3. Яцій О.М. Гуманізація та технологізація виховання: методичні рекомендації. Одеса: ДЗ ПНПУ ім.К.Д.Ушинського, 2018. 56 с.

ВИВЧЕННЯ СТАНУ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Балакірева Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогічних технологій початкової освіти,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна

Останні роки педагогічна підготовка вчителів початкової школи потребує своєчасного корегування, яке викликано тим, що вчителі є реалізаторами державної політики у розвитку і формуванні майбутнього покоління. Від професіоналізму вчителя початкової школи залежить особистий розвиток учня. Для того, щоб результати підготовки учителів початкової ланки були значними,

Богданова Інна Михайлівна

САМОКОНЦЕПЦІЯ ЯК ПРОВІДНА СТРАТЕГІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ 12

Гурін Руслан Сергійович

СТАВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ
ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ24

Yablonska Tetyana Mykolaivna

THE HABIT OF WORK IN MODERN STUDENTS ACTIVITY25

Fidirko Marina, Barsukova Tetiana

THE ROLE OF PHYSICAL EDUCATION IN IMPROVING THE HEALTH OF
STUDENTS27

Яворська Галина Харлампіївна

ПРОФЕСІОГЕНЕЗ ЯК МЕХАНІЗМ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ28

Жизномірска Оксана Ярославівна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ30

Лещій Наталя Петрівна

КЛАСИФІКАЦІЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ В ОСВІТНЬО-
РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ СКЛАДНИМИ
ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ32

Яновська Лариса Григорівна

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ІСТОРІЇ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ33

Артемьєва Інна Сергіївна, Вічева Ганна Сергіївна

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ35

Прокоф'єва Лілія Анатоліївна, Шурхал Людмила Олександрівна

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ПОЗААУДИТОРНИЙ ЧАС СТУДЕНТІВ36

Фідірко Марина Олександрівна, Антипова Жанна Ігорівна

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я
СТУДЕНТІВ38

Левицька Анна Іванівна

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО
СПІЛКУВАННЯ39

Ніколаї Галина Юріївна

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ: МІЖ ТРАДИЦІЯМИ ТА
НОВАЦІЯМИ41

Яцій Олександр Михайлович

ФАКТОРИ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ43

Балакірева Вікторія Анатоліївна

ВИВЧЕННЯ СТАНУ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ45

Атрощенко Тетяна Олександрівна

ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У ФОРМУВАННІ МІЖЕТНІЧНОЇ
ТОЛІРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС
НАВЧАННЯ У МАГІСТРАТУРІ47

СЕКЦІЯ
ТЕНДЕНЦІЇ, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ НУШ: ПЕРЕДШКІЛЬНА ТА
ПОЧАТКОВА ЛАНКИ ОСВІТИ

<i>Княжева Ірина Анатоліївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ПЕРЕДШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	67
<i>Листопад Олексій Анатолійович</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	69
<i>Бартенева Ірина Олександрівна</i> ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ З ВИХОВАННЯ ЕМОЦІЙНО- ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	70
<i>Колесник Алла Георгіївна</i> НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ	72
<i>Стародубцева Катерина Володимирівна</i> ШЛЯХИ ПІДТРИМКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ МІСТА ОДЕСИ	74
<i>Мардарова Ірина Костянтинівна</i> ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	76
<i>Матвійчук Оксана Євгенівна</i> БІБЛІОТЕКА НУШ ЯК РЕСУРС ТА ЦЕНТР ЧИТАННЯ І ДОСЛІДЖЕНЬ	77
<i>Шкурюпат Дар'я Олександрівна</i> ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	79
<i>Титаренко Наталія Володимирівна</i> ЯКІСНА ПЕРЕДШКІЛЬНА ОСВІТА – УСПІШНИЙ ШКІЛЬНИЙ СТАРТ	80
<i>Іскендер Топчу</i> ИЗУЧЕНИЕ СФОРМИРОВАННОСТИ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ УЧЕНИКОВ СРЕДСТВОМ ИГРОВЫХ СИТУАЦИЙ НА ЗАНЯТИЯХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА	83

Наукове видання

«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ МІСІЇ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

За редакцією доктора педагогічних наук, професора
Княжевої Ірини Анатоліївни

Підписано до друку 15.09.2019. Обсяг 5,2 друк. арк. Формат 60х88/16. Зам. № 5829/19
Наклад 100 прим.

Надруковано у ФОП Бондаренко М.О.
м. Одеса, вул. В.Армаутська, 60; т. +38 0482 35 79 76
info@aprel.od.ua

Свідectво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014 р.